

Dosarul nr. 2ra-660/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Alexei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, O. Cojocari, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Igor Burian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Burian împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victor Cațer și Întreprinderea mixtă „Ag-Euro Boden” societate cu răspundere limitată cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Igor Burian și a fost menținută hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 19 decembrie 2019 Igor Burian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victor Cațer și ÎM „Ag-Euro Boden” SRL cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea din 27 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către el și au fost încasate de la ÎM „Ag-Euro Boden” SRL în beneficiul său salariul pentru munca prestată în sumă de 35720 de lei, plata suplimentară la salariul achitat în termen pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 27182,92 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2663,50 de lei, precum și a fost încasată din contul ÎM „Ag-Euro Boden” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1887,08 lei, iar în rest acțiunea a fost respinsă.

A menționat că, prin decizia din 15 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către ÎM „Ag-Euro Boden” SRL și a fost menținută hotărârea primei instanțe, iar prin încheierea din 12 noiembrie 2014 a Curții Supreme

de Justiție, recursul declarat de către aceasta a fost declarat inadmisibil.

A susținut că, procedura de executare a fost intentată de către executorul judecătoresc Victor Cațer la 11 decembrie 2014.

A afirmat că, la multiplele solicitări adresate executorului judecătoresc cu privire la înștiințarea la ce etapă se află procedura de executare, i se comunica că, debitorul nu are bunuri întru executarea titlului executoriu și în cazul în care va depista careva informații, să informeze executorul judecătoresc.

A relevat că, la 01 noiembrie 2019 a aflat că, i-a fost restituit titlul executoriu, fiind emisă încheierea executorului judecătoresc Victor Cațer privind restituirea documentului executoriu din 20 septembrie 2019.

A notat că, ulterior, încheierea executorului judecătoresc Victor Cațer a fost contestată.

Consideră că, din cauza neexecutării hotărârii judecătorești i se încalcă drepturile sale, inclusiv dreptul la proprietate.

A solicitat constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 27 decembrie 2013 și încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată, care vor fi suportate.

La 09 martie 2020 Igor Burian a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 27 decembrie 2013, repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea copiilor acțiunii și a actelor anexate în sumă de 108 lei.

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Igor Burian a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 iulie 2020 Igor Burian a declarat apel nemotivat, iar la 08 septembrie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Igor Burian și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, în speță, complexitatea obiectului executării se manifestă prin imposibilitatea executării hotărârii instanței de judecată privind încasarea plăților salariale de la debitorul privat ÎM „Ag-Euro Boden” SRL în beneficiul lui Igor Burian, reieșind din faptul că, conform raportului motivat al executorului judecătoresc s-a constatat că, în privința debitorului nu sunt înregistrate careva bunuri mobile, imobile, de asemenea, s-a constatat că, debitorul nu deține careva conturi bancare, care ar putea fi urmărite în scopul executării documentului executoriu.

Totodată, instanța de apel a relevat că, în situația descrisă la caz, executorul judecătoresc a manifestat o conduită corespunzătoare, or, ultimul a întreprins acțiuni în vederea executării documentului executoriu, însă care nu au avut finalitate, din cauza că, debitorul procedurii de executare nu deține careva active întru satisfacerea titlului executoriu.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a stabilit că, executorul judecătoresc Victor Cațer este în imposibilitate reală de a întreprinde careva acțiuni de executare până la această dată, în condițiile în care debitorul privat nu dispune de careva bunuri. În sensul dat, purtătorul obligației pecuniare față de Igor Burian este debitorul privat ÎM „Ag-Euro Boden” SRL. Corespunzător, în situația în care s-a constatat că, imposibilitatea executării hotărârii judecătorești irevocabile se datorează conduitei debitorului, care nu dispune de careva bunuri pe teritoriul Republicii Moldova, nu se poate angaja răspunderea statului din această cauză, în condiția în care statul, prin intermediul organelor sale și a forței coercitive, a luat toate măsurile adecvate prevăzute de lege pentru a asigura executarea unei hotărâri de către o persoană de drept privat, or, refuzul debitorului de a executa obligația nu este imputabilă statului.

Instanța de apel a mai reținut că, Igor Burian nu a manifestat un rol activ în vederea asigurării executării hotărârii irevocabile din 27 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, or, după cum atestă materialele cauzei, deși apelantul a înaintat o cerere cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu la 11 decembrie 2014, ultimul a început a manifesta un comportament activ peste mai mult de 4 ani, depunând la adresa executorului judecătoresc o cerere cu privire la comunicarea la ce etapă să află executarea și o cerere privind anunțarea în căutare a administratorului ÎM „Ag-Euro Boden” SRL abia în luna septembrie 2019 (f. d. 84, 85), astfel, apelantul nu a demonstrat faptul că, și-a asumat un rol activ pe parcursul derulării procedurii de executare. Mai mult ca atât, apelantul nu a prezentat careva înscrisuri, care ar confirma faptul că, titlul executoriu a fost depus în mod repetat la executare.

Afară de aceasta, instanța de apel a respins alegațiile apelantului precum că, executorul judecătoresc nu a urmărit bunurile personale ale fondatorilor debitorului, or, executorul judecătoresc, conform art. 22 alin. (1) lit. a) din Codul de executare, are obligația să emită acte procedurale în limitele competenței prevăzute de lege, astfel, ultimul este obligat să acționeze în limita documentului executoriu, nefiind în drept să-și extindă atribuțiile.

Prin urmare, în situația în care s-a constatat lipsa de bunuri pe numele debitorului de către executorul judecătoresc Victor Cațer, precum și faptul că, executorul judecătoresc a efectuat toate măsurile necesare și suficiente în vederea executării documentului executoriu nr. 2-3118/11 din 27 decembrie 2013, emis de Judecătorie Rîșcani, mun. Chișinău, instanța de apel a constatat că, prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, nu poate fi angajată răspunderea statului în condițiile în care neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile se datorează conduitei neglijente a debitorului privat, precum și faptului că, creditorul nu și-a asumat un rol activ în cadrul procedurii de executare în vederea executării prompte a unui act judecătoresc irevocabil. Corespunzător, urmează a se reține că, nu toate documentele executorii, care sunt primite în procedura unui executor judecătoresc, pot fi executate, motivele fiind diverse: decesul debitorului dacă creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane; debitorul nu are bunuri ori venituri sau bunurile lui nu sunt suficiente

pentru satisfacerea creanțelor; creditorul împiedică prin acțiune (inacțiune) executarea documentului executoriu sau nu avansează în termenul stabilit de cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de executare, etc. În cazurile enumerate supra, statul nu poate înlocui debitorul, respectiv nu poate fi urmărit.

Suplimentar, pentru circumstanțele cauzei respective, instanța de apel a făcut referire la constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Sanglier versus Franța, unde în pct. 39 a conchis că, nu se poate deduce că în materie civilă, statele contractante trebuie să fie responsabile pentru neplata unei creanțe executorii datorate insolvenței unui debitor „privat”.

La 22 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Igor Burian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale.

A menționat că, instanța de apel a copiat argumentele primei instanțe, fără a da o apreciere corectă probelor prezentate.

A susținut că, învinuirea creditorului pentru neexecutarea documentului executoriu nu este corectă. Or, în cazul în care creditorul trebuie să meargă singur să-și execute documentul executoriu, atunci pentru ce există executorii judecătorești, care sunt considerați a fi cei care contribuie la executarea actelor judecătorești.

A afirmat că, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Prin notificarea din 19 martie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 177), însă ultimii nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referințe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților și proces copia deciziei contestate la 14 ianuarie 2021 (f.d.164).

Astfel, recursul declarat la 22 februarie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Igor Burian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Igor Burian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Igor Burian ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Igor Burian se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic